

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยผู้เรียนเป็นสำคัญ

(Student-centered Teaching)

กลยุทธ์ในการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้นสามารถทำได้หลายแนวทางด้วยกัน เช่น

- การสอนโดยตรงจากผู้สอน (Direct instruction) เช่น การบรรยายหน้าชั้นเรียน
- การอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ (Discussion) เช่น การซักถามความคิดเห็นของผู้เรียน
- การทำงานเป็นกลุ่ม (Group work) เช่น ผู้เรียนถูกแบ่งเป็นกลุ่ม และได้รับมอบหมายให้ทำงานในหัวข้อที่ผู้สอนกำหนด แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- การเรียนแบบร่วมมือระหว่างผู้เรียนและผู้สอน (Co – operative learning) เช่น มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน
- การเรียนโดยวิธีการแก้ปัญหา (Problem solving) เช่น ผู้เรียนกำหนดปัญหาขึ้นมาให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบด้วยตัวเองหรือกลุ่ม
- การเรียนโดยให้ผู้เรียนค้นคว้าวิจัย (Student research) เช่น ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารหรือการทดลอง
- การเรียนรู้โดยลงมือปฏิบัติจริง (Performance activities) เช่น ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานจริงเพื่อให้เกิดความรู้และความชำนาญ

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าการสอนโดยที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน โดยที่ไม่ใช่เป็นฝ่ายรับความรู้อย่างเดียว หรือที่เรียกกันว่าการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหรือผู้เรียนเป็นสำคัญ (student center) วิธีการสอนแบบนี้จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนมีประสิทธิภาพสูง ซึ่งการสอนแบบนี้อาจมีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

- การทำงานเป็นกลุ่ม (Group work)
- ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงออก (accent on cooperation)
- การเรียนรู้ตามทรัพยากรที่มี (resource-based learning)
- ผู้เรียนรับผิดชอบต่อการเรียน (student takes responsibility for learning)
- ผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะหรือประสานในการเรียน (teacher is a guide /facilitator)

- ผู้เรียนเป็นเจ้าของความคิดและชิ้นงาน (student ownership of ideas and work)
- ผู้เรียนเรียนรู้โดยการปฏิบัติงานจริง (process skills are valued)
- ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง (self-discipline)
- ให้ผู้เรียนได้รับทราบจากแหล่งของความรู้และความคิด (students seen as a source of knowledge and ideas)
- ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและวางแผนหลักสูตรการสอน (students involved in curriculum planning)
- ให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวที่ได้มีส่วนร่วมในการเรียน (students actively involved in learning)
- ใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย (wide range of learning styles employed)

การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้นสามารถจัดการได้หลากหลายวิธีการซึ่งอาจจะเป็นการใช้วิธีการเดียวหรือหลายวิธีร่วมกัน เช่น

1. จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่กระตุ้น จูงใจ และเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
2. จัดกิจกรรมการสอนตามลำดับขั้นการเรียนรู้
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกัน
4. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมการเรียนตามความถนัดและความสนใจ
5. จัดกิจกรรมการสอนที่เชื่อมโยงความรู้เดิมของผู้เรียนกับความรู้ใหม่
6. ใช้เทคนิควิธีสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนค้นพบและสร้างความรู้ด้วยตนเอง
7. ใช้คำถามที่กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหา คิดวิเคราะห์ และใช้ความคิดขั้นสูง
8. จัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียน ได้แสดงความสามารถ และความคิดสร้างสรรค์
9. จัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนใช้กระบวนการสืบเสาะ/วิธีการในการค้นพบคำตอบด้วยตนเอง
10. จัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการ
11. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ทำการทดลองและลงมือปฏิบัติจริง
12. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างเจตคติ
13. จัดกิจกรรมที่สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน